

ПЪРВА ЧАСТ

Кръстосваха пътищата на Далечния запад, без да бързат и без задължителна посока, променяйки маршрута по прищявката на мимолетен порив, пред поличбата на ято птици, пред изкушението на непознато име. Семейство Рийвс прекъсваха скиталчеството си, когато ги налегнеше умора или когато срещнеха човек, готов да купи от безплатната им стока. Продаваха надежда. Така пребродиха пустинята надлъж и нашир, прекосиха планините и една сутрин посрещнаха деня на брега на Тихия океан. Четирийсет и няколко години по-късно, по време на една дълга изповед, в която ми разказа живота си и направи равносметка за своите сполуки и грешки, Грегъри Рийвс ми сподели най-стария си спомен – за едно дете на четири години, самият той, което пишка върху хълма на свечеряване, хоризонтът е обагрен в червено и кехлибарено от последните лъчи на слънцето, зад гърба му се издигат възвишения, а отдолу се е ширнала просторна равнина, в която погледът му се губи. Топлата течност се излива като нещо скъпоценно от тялото и душата му, всяка капка, попиваща в земята, маркира територията с неговия отпечатък. Забавя удоволствието, играе си със струята, чертае топазена окръжност в прахоляка, усеща безметежния покой на здрача, широкият свят го вълнува и изпълва с чувство на еуфория, защото то е част от този чист и пълен с чудеса пейзаж, от тази необятна земя, готова да бъде открита. Семейството го чака недалеч. Всичко е наред, за първи път съзнава какво е щастие – никога няма да забрави този момент. През живота си Грегъри Рийвс бе изпитал няколко пъти този възторг пред вълшебствата на света, това усещане за принадлежност към едно прекрасно място,

където всичко е възможно и където всяко нещо, от най-възвишеното до най-ужасното, има причина да съществува, където нищо не става случайно, нищо не е безполезно, както гръмогласно проповядваше баща му, изгарящ от религиозен плам, със свита на кълбо змия в краката си. И всеки път, когато го връхлиташе такова просветление, си спомняше за онзи залез на хълма. С изключение на годините, когато пътуваше със своето семейство, детството му беше твърде дълго продължил мрачен и объркан период. Баща му, Чарлс Рийвс, ръководеше малобройния клан със строги, но ясни правила: всички заедно, всеки изпълнява личните си задължения, награда – наказание, причина – резултат, дисциплина, основана на поредица от неизменни ценности. Бащата бдеше като всевиждащо око. Странстването определяше съдбата на семейство Рийвс, без да нарушава тяхната стабилност, защото ежедневието и правилата бяха ясни. Това бе единственото време, в което Грегъри се чувстваше сигурен. Гневът се появи по-късно, когато бащата изчезна и реалността започна безвъзвратно да се разпада.

Войникът тръгна на път рано сутринта, метнал мешката на гръб, но малко след пладне вече съжаляваше, че не е взел автобуса. Отначало си свирукаше доволно, но след няколко часа вече го болеше кръстът и тананикането му начесто се прекъсваше от ругатни. Това бе първият му отпуск след цяла година служба в Тихия океан, връщаше се в родното си място с белег на корема, още неизлекуван напълно от наскоро прекараната малария и точно толкова беден, колкото беше и преди. Беше окачил ризата си върху клон, който държеше над главата си, за да му прави сянка, потеше се и кожата му лъщеше като тъмно огледало. Смяташе да използва всеки миг от тези няколко седмици свобода, да прекарва вечерите в игра на билиард с приятели и танци с момичетата, които бяха отговорили на писмата му, да спи до късно, да се събужда с аромата на прясно сварено кафе и палачинките на майка си, единствената вкуснотия в нейната кухня, останалото миришеше на изгоряла гума, но кого го

беше грижа за кулинарните умения на най-красивата жена в радиус от сто мили, на живата легенда с фини издължени крайници и жълти леопардови очи. От доста време не беше срещал никого из тази пустош, когато зад гърба си долови хъркането на двигател и съзря в далечината смътния силует на камион, който трептеше като разкривен мираж на слънчевата светлина. Изчака камионът да го настигне, за да помоли да го вземат, но щом го зърна отблизо, се отказа от това намерение, уплашен от необичайната гледка – таратайка, боядисана в крещящи цветове, натоварена с планина от покъщнина и увенчана с кафез с пилета и куче, вързано на връв, с мегафон и табелка на покрива, на която пишеше с големи букви *Безкрайният план*. Отдръпна се да му направи път, видя го да спира няколко метра по-напред и от прозорчето надзърна някаква жена с доматеночервена коса, която му направи знак да се качи. Не знаеше дали да се радва и предпазливо приближи, преценявайки, че ще бъде невъзможно да влезе в кабината, където се бяха натъпкали трима възрастни и две деца, и че се изисква акробатична ловкост, за да се покатери отзад. Вратата се отвори и шофьорът скочи на пътя.

– Чарлс Рийвс – представи се той любезно, но с подчертано самочувствие.

– Бенедикт... господине... Кинг Бенедикт – отвърна младежът, като избърса потта от челото си.

– Както виждате, ни е малко тесничко, но където са петима, там ще се намери място и за шестима.

Останалите пътници също слязоха, жената с алените кичури се запъти към близките храсти, следвана от момиченце на около шест години, което си сваляше гащичките в движение, за да не губи време, докато по-малкото дете се плзеше на непознатия, надничайки зад другата пътничка. Чарлс Рийвс развърза една въжена стълба от страничната част на камиона, покатери се ловко върху товара и пусна кучето, което скочи безстрашно и започна да снове наоколо, душейки из храсталаците.

– Децата обичат да се возят отзад, но е опасно, не бива да стоят сами. Вие с Олга ще ги пазите. Ще сложим Оливър отпред, за да не ви досажда, той е още кутре, но вече се

държи като старо куче – отсъди Чарлс Рийвс и му направи знак да се качи.

Войникът метна раница върху камарата вещи и се покатери, после протегна ръце, за да поеме по-малкото дете, което Рийвс беше вдигнал над главата си, хилаво момченце с щръкнали уши и пленителна усмивка, която разкриваше всичките му зъби. Щом се върнаха, жената и момичето също се качиха отзад, другите двама влязоха в кабината и малко след това камионът потегли.

– Аз се казвам Олга, а това са Джуди и Грегъри – представи се жената с безумната коса, пригладжайки полите си, докато раздаваше ябълки и бисквити. – Не сядайте върху оня кашон, там пътува боата и не бива да ѝ запушваме дупките за въздух – добави тя.

Малкият Грегъри престана да се плези веднага, щом разбра, че пътникът се връща от войната, страхопочитание замени присмехулните му гримаси и той започна да го разпитва за бойните самолети, докато дрямката не го надви. Войникът направи опит да разговаря с червенокосата, но тя отговаряше с едносрични думи и той не посмя да настоява. Започна да си тананика песни от родното си място, поглеждайки недоверчиво към мистериозния кашон, докато останалите не заспаха на камарата вързопи, след което вече можеше да ги огледа на спокойствие. Децата имаха почти бяла коса и толкова светли очи, че в профил изглеждаха слепи, докато жената имаше маслинената кожа, характерна за някои средиземноморски раси. Горните копчета на блузата ѝ бяха разкопчани, капчици пот обсипваха деколтето ѝ и се стичаха на тънка струйка между гърдите ѝ. Беше вдигнала ръка върху един сандък, за да подпре глава, разкривайки тъмните косъмчета под мишницата си и мокрото петно върху плата. Отмести очи, уплашен да не го изненадат и тя да изгълкува погрешно неговото любопитство, до момента тези хора бяха любезни, твърде любезни, помисли си той, но никога не можеше да бъдеш сигурен с белите. Предположи, че децата са на другата двойка, макар че ако съдеше по видимата възраст на семейство Рийвс, можеха да им бъдат и внуци. Разгледа товара и стигна до извода, че тези хора не се пренасят в друга къща, както беше предположил отнач-

ло, а пътуват в постоянния си дом. Забеляза, че карат един бидон с няколко галона вода и един с гориво, и се запита как ли си набавяха бензин, дефицитен заради войната от вече доста време. Всичко беше разположено в грижлив ред, на куки и халки висяха посуда и инструменти, за куфарите имаше специални отделения, нямаше нищо разхвърляно, всеки вързоп беше обозначен и имаше няколко кашона с книги. Скоро жегата и друсането от пътуването го надвиха и той задряма, облегнат на кафеза с пилета. Събуди се в късния следобед, когато усети, че спират. Телцето на момчето в скута му почти не тежеше, но от седенето мускулите му се бяха схванали, а гърлото му бе пресъхнало. Отначало не осъзна къде се намира, пъкна ръка в джоба на панталона, търсейки манерката с уиски, и отпи дълга глътка, за да проясни главата си. Жената и децата бяха целите в прах, потта чертаеше вадички по бузите и вратовете им. Чарлс Рийвс се беше отклонил от пътя и в момента се намираха под групичка дървета, единствената сянка в тази пустош, там щели да лагеруват, за да изстине моторът, но на следващия ден можел да го закара до тях, обясни той на войника, който вече беше по-спокоен. Това странно семейство започваше да му допада. Рийвс и Олга свалиха няколко вързопа от камиона и опънаха две износени палатки, докато другата жена, която се представи като Нора Рийвс, приготвяше храната на примитивен газов котлон с помощта на дъщеря си Джуди, а момчето, неотменно следвано от кучето, търсеше съчки, за да накладат огън.

– Ще ловим ли зайци, тате? – примоли се детето, дърпайки баща си за панталона.

– Днес няма време за това, Грег – отвърна Чарлс Рийвс, след което измъкна едно пиле от кафеза и му изви врата с премерено движение.

– Трудно се намира месо. Пазим пилетата за специални случаи.... – оправда се Нора, сякаш молейки за извинение.

– Днес специален ден ли е, мамо? – попита Джуди.

– Да, дъще, господин Кинг Бенедикт ни е гост.

Привечер лагерът беше готов, птицата къкреше в една тенджерата и всеки се занимаваше със своите задачи на светлината на газовите лампи и топлината от огъня – Нора и де-

цата учеха уроци, Чарлс Рийвс разлистваше един омачкан брой на „Нешънъл Джеографик“, а Олга нижеше гердани от цветни мъниста.

– Носят късмет – обясни тя на госта.

– И пазят от изчезване – добави малката.

– Какво?

– Ако започнете да изчезвате, слагате един от тези гердани и всеки може да ви види – поясни Джуди.

– Не ѝ обръщайте внимание, детски измишльотини – засмя се Нора Рийвс.

– Истина е, мамо!

– Не спори с майка си – скастри я сухо Чарлс Рийвс.

Жените сложиха масата, голяма дъска, застлана с покривка, порцеланови чинии, стъклени чаши и безукорни салфетки. Това разточителство се стори на войника малко непрактично за лагер на открито, в собствения му дом се хранеха в месингова посуда, но се въздържа от коментар. Извади от мешката консерва с месо и плахо я подаде на домакина, не искаше да изглежда все едно си плаща вечерята, но и не можеше да се възползва от гостоприемството, без да допринесе с нищо. Чарлс Рийвс я постави в средата на масата, редом с боба, ориза и паницата с пилето. Сетне се хванаха за ръце и бащата благослови земята, която им даваше подслон, и дара на храната. Никъде не се виждаха алкохолни напитки и гостът не посмя да извади манерката с уиски, мислейки, че Рийвс са въздържатели по религиозни причини. Направи му впечатление, че по време на кратката си молитва бащата не беше споменал Бог. Забеляза, че се хранят изискано, държейки приборите с върха на пръстите, но в обноските им нямаше нищо превзето. След вечеря оставиха съдовете в корито с вода, за да ги измият на другия ден, покриха печката и дадоха остатъците от чиниите на Оливър. Вече беше непрогледна нощ, гъстият мрак надвиваше светлината от лампите и семейството се настани около огъня, който гореше в средата на лагера. Нора Рийвс взе една книга и зачете на глас някаква заплетена история за египтяни, която децата явно познаваха, защото Грегъри я прекъсна.

– Не искам Аида да умира, зазидана в гробницата, мамо.